

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quęstio 1. Quonam ordine res acta sit in quęstione, de maiore in regno
cœlorum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

uatim, deinde coram testibus, tertio coram Ecclesiâ fiat, quam si non audierit, sit sicut Ethnicus & Publicanus. Rationem subiungit, quia daturus sit potestatem illis, ligandi & soluendi. Consensum autem, & congregationem in sui nomine factam impetraturam ait, quod petierit. Ignoscendum denique fratribus ait septuagesies septies, idque exemplo seruicidæ decem millia talenta regi debentis confirmat, qui cum crudeliter à conseruo centum denarios extorquere conaretur, condonationem decem millium fecit irritam. A principio ad versum 15. legitur in Syriacâ Ecclesiâ, feriâ primâ tertie hebdomadis post pentecosten. Inde ad versum. 23. Feriâ primâ quartæ post pentecosten. Vocant autem Syri etiam pentecosten vocabulo Græco. Scriptum enim est: פנטקוסטי *pentecosti*.

Hinc ad finem in parasceue Sabbathi secundi ieiunii. Hæc est enim פרישתא *degbarubetha*, quod etiam infra cap. 27. est parasceue, פרישתא *gbiarbiub* in Zochare est oratio vespertina.

Humilitatis igitur & charitatis, quâ proximo condonamus debita, commendationem, tota illa Historia continet. In his enim Christianæ religionis fundamentum & perfectio consistit.

VERSUS 1.

In illa hora acceperunt discipuli ad Iesum, dicentes: Quis putas maior est in regno cælorum?

QVÆSTIO I.

Quonam ordine res acta sit in questione, de maiore in regno cælorum?

VERSUS 3.

Et dixit: Amen dico vobis, nisi conuerſi fueritis & efficiamini sicut paruuli, non intrabitis in regnum cælorum.

QVÆSTIO I.

An nemo maior fuerit in regno cælorum?

§. 1. **M**atthæus refert discipulos in illa horâ accessisse, & quæſiſſe quis maior esset in regno cælorum? At Lucas ait. in viâ cogitaſſe, quis eorum esset maior, Dominum cognouiſſe illam cogitationem, & vocaſſe paruulum ad se. Marcus amplius addit, Christum domi quæſiſſe, quid in itinere disputaſſent, illos tacuiſſe, sed postquam confedit, accessiſſe duodecim & dixiſſe. Qui vult primus esse, &c. Nulla est inter Euangelistas diſſenſio, verum alius recenſet, quod alius omittit. Cogitationem recenſet Lucas, ab occulta enim ambitione diſputatio orta fuerat, atque etiamnum dubitabat æmulatio. Cum domum ventum eſt, interrogauit illos Christus. Sed ipſi pudore ſiluerunt. Hæc ad primum ingreſſum facta ſunt, dum Petrus piſcem capere, & ſoluere tributum iubetur, poſtquam rediit Petrus, vocauit ad ſe duodecim, qui tum audacioreſ quæſtionem in Theſi proponunt; *Quis maior eſſet?* Non, Quis eorum maior eſſet? Syrus habet מנני קירב *manni kirab*. Quisnam eſt Magiſter, ſeu magnus, aut princeps? Græce eſt *μαγιστρος*, qualiſ ſit expletiva particula, quam noſter vertit, putas, quod Latini etiam quaſi interreccionem uſurpant. Non ſemel, ſed ſapius iſta cogitaſſe, ait Chryſoſtomus; ac tum demum interrogaſſe. Lucas ſane ſoliſ cogitationis mentionem facit. Quamuis etiam poſt hanc admonitionem iterum iſta cogitatio ſubiit. Nam de dignitate hæret diutiſſime cogitatio. Eſt enim pallium, quod nunquam Philoſophus, ſero Chriſtianus deponit. Hoc vitium nondum efficaci Spiritus Sancti gratia oppreſſum erat. Potentiam enim appetit, bona deſtituit, & in recte factis præcipue venenum eius pernicioſum eſt, conſortium odit, inuidiam comitem habet. Gratiam ſape impedit, niſi eam ſanet gratia, ſuperbiam Deus aliquando non cito ſanat, pro qua tamen ſananda, anima cum lachrymis & multis gemitibus ſupplicat.

§. 1. **N**on euerit regna Chriſtus, aut Magiſtrum iura, nec Eccleſiaſticorum munerum diſtinctionem tollit, ſed ambitionem, & intempetiſtam honorum cupidinem. ad regnum quidem cælorum tendere, fidei & charitatis eſt, verum Apoſtolorum alia mens fuit. Per regnum cælorum, Chriſti regnum imaginabantur plenum opibus, dignitate, felicitate, & in hac vita etiam ſplendidum, & Romana maiestate auguſtius, in illo primatum ambiebant, & regnum ſuperbiam ſtimulabat honor tribus in monte collatus, quaſi familiarius adhiberentur, didrachma pro Petro ſolutum, & quod iam inſtare regnum videretur, poſtquâ Dominus à mortuis reſurrexiſſet. Ex illa dignitate ad cælorum tendebant regnum illud æternum, & in illo quoque primatum ambiebant.

§. 2. Quare impudens eſt Bullingeri Epiphonema, cum Catholicos accuſat, quod diligentes ſint diſputatores & ſeruentes, cum diſputatur de maioriſtate & obedientia, affirmatque hæc argumenta ex carne & corruptiſſimis proficiſci affectibus. Impudens eſt inquam calumnia: illi enim, qui obediendi partes habent, de legitima poteſtate, & ordine Eccleſiæ diſputant, quo ſublato neceſſe eſt Eccleſiam interire. Ita- que non ambitioſæ, ſed modeste ſunt diſputationes, quibus ſubditi ſuorum magiſtratum iura aſſerunt. Quin Caluinus hic etiam de diſciplina & iudicio Eccleſiæ agi pronunciat, cuiusque iudicium vult eſſe Dei iudicium, cur non igitur de noſtra Eccleſia aſſeuere- mus, cui data ſunt promiſſiones? Vbi certè, ubi eſt iudicium, ibi neceſſe eſt, vt ſit iuriſdictio.

§. 3. Occaſionem ambitioſe diſputationis ex præ- rogatiuis Petri ortam docet Chryſoſtomus. Quam igitur à Sanctis recedant hæretici apparet, dum in ſolutione cenſus, Petrum cæteris prælatum negant. Nec modo cæteris prælatum, ſed ſubulcis etiam æquatum cenſent, vt ſupra ex Caluino citauimus.

§. 4. Regnum cælorum nec pro ſola vita æterna, nec Eccleſiæ primatu accipio, ſed pro conuictis. Chryſoſt. Maxim. Euthym. D. Thom. Haymo. Baradius, pro vita æterna accipiunt, verum diſcipuli & illam optabant, & regnum Chriſti in terris amplum, & glorioſum.

113
Euangelia
CIV
18